

101

H. XIII. II.

Lider.
Novo Jacin.
9 3° 7/VI.

Henrici Nicolai.

1. Disputatio de Potentia in rebus.
2. Diss. de Synonymo et Paronymo.
3. Gymnasium Logicum.
4. Tractatus de Pane edit. 1641.
5. Genealogia sive Natalitia ed. 1642.
6. Descriptio Colloquii inter Valerianum Magnum, Capuccinum
et Henricum Nicolai.
7. Erklärung der Dhrsch. Eulef. III. 4. secunda editio.
8. Anatomie Papiſmi impietatis Jesuitici.
9. Auffwand Völgner Kundsch. Luz der Lutz. Luzi gegen Henrici
Nicolai gesalben.

*Magnifico, Excellentissimis, Amplissimis, Gravissimis,
Consultissimisq; Viris*

DN. PAVLO FRIDEBORNIO,

Sac.^{ra} Reg.^{ae} M.^{aj} Suec.^{ae} p. m. Consiliario, & Duca-
lis consilij Provincialis Adfessori, nec non inclura Sedinensium
Reipub. Consuli dignissimo, Agnato & Evergeta suo
debita observantia prosequendo.

DN. GVILHELMO SIMONIS, Philosophiae &
Medicinae U. Doctori celeberrimo, & Celsissimi Ducis Pomer.
Archiatro fidelissimo. Affini suo admodum colendo.

DN. DANIELI FABRICIO,

Philos. & Med. V. Doctori praclarissimo, & Gedanens.
Medico meritissimo, Benefactori suo plurimum suspiciendo.

VT ET

Viris admodum Reverendis, Clarissimis, & Doctis.

DN. M. DIONYSIO FRIDEBORNIO,

Ecclesiae Greiffenbergensis Pomer. Pastori & Adjuncta-
rum Praeposito vigilantissimo, Agnato omni honoris
cultu observando.

DN. M. FRIDERICO SCHÖNINGIO, Ecclesiae, quae
est Gedani, Parochialis Mariana Diacono dignis.
Affini suo maximè venerando.

DN. GEORGIO Guricken/ Sub-judici in Urbe Dantiscana me-
ritissimo, Fautori suo perpetim amando.

NEC NON

Viro, Virtute, dignitate ac integritate praestanti

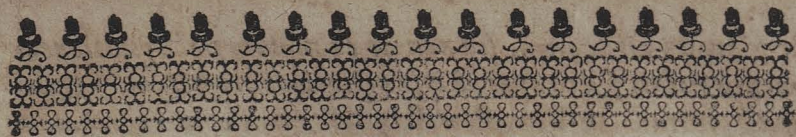
DN. PETRO LAURENTIO, Civi & Mercatori Reipub. Ge-
danensis primario, Hospiti suo munificentissimo.

Dominis Meccenatibus, Fautoribus & Promotoribus suis omni
venerationis & observantiae cultu prosequendis, in
debita *εὐχαριστίας τεμπήγιον*

Εὐχριστία hoc Logicum

Dicat, Dedicat, consecrat

GOTHOFRIDVS FRIDEBORN. Resp.

I.

VT mirabili rerum & animatarum & inanimatarum proventu uber est dives & prapotens Natura regnū, quando & in minerali, & vegetabili & animali regno mirificā specierum varietate luxuriat: Ita Natura amula ars non minus vario organorum effectorumq; apparatu exuberat. Id quod & manuaria artes testantur: & artium illarum amuli, instrumentarij habitus, Philosophiæ pedisequi; velut Grammaticæ, Rhetoricæ, Logicæ. Atq; in hac quidem ubertatem organorum simplicium & complexorum huc usq; vidimus. Restat etiam variatio notionum discursivarum & argumentationum lustrāda: quæ variis formis modisq; facta materiam exhibent accuratius illarum indolem scrutandi. Quod in divisione Syllogismorum commodè expediatur.

2. Divisio Syllogismi vel præcognitiva esse potest; vel cognitiva. Præcognitiva triplex: An dividi possit Syllogismus? An commodè statim post definitionem hæc tractatio ponatur? Qualis hic divisio tradenda?

3. Quæ primum, Ratio dubitandi est, quod Syllogismus sit immateriatum quid, sit *ἄνοια*, ut d. 10. t. 13. concessum est; At hæc est simplex & incomplexus quidam motus & mentis agitatio, ut probat *Timpl. l. 4. Log. c. 1. q. 2.* Et sit realiter unus actus simplex, nempe Illatio vel conclusio: Qui impartibilis sit. Adversus hæc habendum. 1. Syllogismus est immateriatum quid. E. nequit dividi in partes materia-tas. Benè in modos formandi & variandi, qui quasi species vel qualescunq; ratiocinationes subministrare possunt. 2. Syl-

A 2

logis-

logismus est *Abstrahere*, sed non ut ea motum vel agitationem mentis notat, sed ut opus ab ipsa agitatione profectum. Quicquid contradicat *Timpl. c. 1. q. 3.* Quod opus aggregatum quid est ex pluribus actibus succedentibus. *V. d. 10. t. 17.* Quod aggregatum ex varietate formandi varias divisiones admittere potest. 3. Syllogismus quidem illatio est, sed ex premissis actibus educta: adeoq; non est simplex actus sed complexus, coordinationem plurium actuum praequirens. *Conf. c. 1. t. 17. 18.*

4. Quà secundum; Commodè post definitionem & principia divisio rei subjungitur in species vel modos existendi aut essendi. Nam proximè ex definitione rei materiali per principia & causas constitutà sequitur divisio rei. Rectè ergo & hic divisio definitioni & principiis subjungitur. Quà tertium; Divisio varia esse potest. Vel Totius in partes, hac de Syllogismo tractata est *d. 10. t. 23. 24.* Vel subjecti in accidentia, vel generis in species, vel rei in modos existendi, variandi, applicandi. Ha divisiones certo modo in hac doctrinà usum habebunt. Id tamen hic praecognoscendum, Divisiones Syllogismorum hic propositas 1. praesupponere divisionem illam Syllogismi in formalem & materialem, quam contra Rammeos accuratè probatam vide ap. *Cl. 1. M. 1. 2. disc. c. 9. q. 2.* Formalis dicitur, qui nudam dispositionem Syllogismi attendit absque consideratione materia specialis, id est, apodictica, Topica, vel Sophistica. Sic hic formalis dicitur. Non quod nudam formam citra omnem, etiam generalem materiam, attendat, sic enim impossibile est Syllogismum dari. Et hoc modo *Aristot. 1. prior. c. 1.* ad omnem Syllogismum requirit terminos & propositiones velut generalem materiam. Et horsum pertinent rationes *Timplexi* pro materià omnis Syllogismi. *c. 1. q. 5.* Dicitur formalis, quia objectivo contra distinguitur, circa quem ut objectum Syll. formalis deinde specialiter versatur.

versatur
rialise
rà mater
hic prop
riam spe
positi: s
tionibus
speciali
cessitas
stricta s
parte: &
5.
tio est v
division
cedentib
nomine
ibus Sy
6.
gument
indeter
proposit
& argu
7.
positus
mel in
primæ
lis evide
perfecti
tatem h
visione
sunt, qu
ro ex eq

versatur. Ut benè Mendoz. d. 10. Log. §. 46. Materialis est, qui Dispositionem attendit in speciali & determinatâ materiâ, ut necessariâ, probabili, & fallace. Divisiones hic proponendæ intelliguntur de Syllogismo formali, qui materiam specialem nondum considerat, etsi ad eam determinari possit: si quedam materiales divisiones intercurrant, à conditionibus materia generalissimis sunt, ut veritas, falsitas, non specialibus, quæ in parte Tertiâ materiali proponendæ, ut necessitas, probabilitas, fallacitas, &c. 2. Procedere & de strictâ Syllogismi acceptione, definitâ d. 10. t. 10. quadam & parte: & de latâ. c. 1. t. 7. adductâ, aliquâ ex parte.

5. Fuit præcognitio Divisionis Syllogismi. Cognitio est vel Nominalis vel realis. Nominalis est, quâ nomen divisionis & Syllogismi expenditur. Hoc magnam partem præcedentibus factum. De nomine divisionis V. d. 6. t. 29. De nomine Syllogismi d. 10. t. 7. 8. Realis est de ipsis divisionibus Syllogismi in particulari.

6. Divisiones Syllogismorum sumuntur vel à formâ argumentandi, id est, dispositione, vel à materiâ generali, seu indeterminatâ, ut Alsted. vocat. 1. 7. Lo. ha. c. 14. id est, propositionib. generaliter consideratis, vel à modo inferendâ & argumentandi.

7. A formâ Syllogismus alius est simplex, alius compositus. Simplex est, ubi terminus medius simpliciter, semel in majori, semel in minori, disponitur. Estq. vel primæ, qui perfectus dicitur, quod habeat necessitatis formalis evidentiam: vel Secundæ, vel Tertix figuræ, qui imperfecti Aristotelici dicuntur, quod necessitatis aliquam obscuritatem habeant. Conf. Zabar. 1. de qu. fig. c. 7. De hac divisione queritur, 1. An sit legitima? Rationes dubitandæ sunt, quia nulla datur definitio, Syllogismo simplici & composito ex æquo communis, V. c. 1. t. 21. Et solus simplex actu ha-

bet requisita Materia & forma Syllogistica, naturalem Dispositionis formam, consequentiam formaliter bonam: Compositus tantum remote & virtute, in quantum in simplicem resolvi potest. Adverte. 1. Syllogismus rigide dictus, id est, argumentatio perfecta formis & figuris contenta, Syll. compositus strictè dictus non competit: Late dictus, argumentatio qualiscunque (V. d. 10. t. 7.) est genus analogum ad simplicem & compositum, tanquam species analogas, ut non ex aequo definitio Syllogismi utriusque speciei competat, sed simplici per prius & nobilius, ut potiori analogato, Composito per posterius & ignobilius, ut posteriori analogato. Adeoque esse hanc divisionem analogi in analogata, non Vnivoci in univocata. Dividitur hic genus analogum in species analogas: Et per hoc licet, uni speciei actu & aperte principia Syllogistica inesse, alteri virtute & involute: Vnam habere consequentiam formalem, alteram magis materiale, ut Syllogismus compositus, qui Syllogismus dicitur cum dependentia à simplici: & sic etiam formalem consequentiam habebit, quatenus ad simplicem redigitur. Conf. Timpler. c. 1. c. 5. q. 1. Cl. I. M. l. 2. disc. c. 10. q. 1.

8. 2. Queritur: An de Syllogismo composito specialiter in Logicis agendum? Aristoteles ex professo eum in organo non tractavit. V. d. 10. t. 4. Meminit quidem Syllogismi hypothetici 1. prior. c. 22. 23. 29. Sed ibi non compositum intelligit, sed vel eum, qui indirectè & remote probet questum, ut c. 22. vel qui ex concessis quibusdam hypothesis procedat. Ut c. 29. Conf. Cl. I. M. C. 8. d. 10. q. 1. Scheibl. d. Syll. c. 10. n. 4. Boethius & Beurhusius Philosophum imperfectionis & ignorantia accusant, quod illum Syllogismum omiserit. V. Cl. I. M. C. 9. d. 1. q. 1. Reg. l. 3. Sed Philosophus facile est excusatus. Nam 1. omnia sua organa potissimum ad demonstrationem direxit, ut Nobilissimum Syllogismorum: Ad quem cum nihil faceret compositus, &

ejus

ejus tra
cludit c
redigen
stante e
majores
24. D
ostendi
us conc
species
in tract
est. Co
in Cre
quid eg
Vi puta
Aristote
agenam
ducente
standu
ratio n
quam p
posterior
sed dem
Et talis
ens est
Aristote
Conf.
9.
ma esse,
c. 3. d. 3
ni propo
erat. V
sic à dist

ejus tractationem non magnopere suscipiendum duxit. 2. Con-
cludit compositus per virtutem simplicis, in cujus formam est
redigendus, si formalem consequentiam habere debet. Non ob-
stante eo, quod quidam conditionales Syllogismi non admittant
majorem resolutam simplicem: V. Scheib. d. pro. c. 12. n.
24. Dn. Finc. c. 8. t. 1. hoc falsissimum esse eruditissime
ostendit Cl. I. M. l. 2. disc. c. 12. q. 3. At quod virtute ali-
us concludit, secundarium quid est. Et secundarias generum
species, tanquam quæ ex primariarum evolutione facile patent,
in tractationibus omitti vel leviter perstringi infrequens non
est. Conf. Cl. I. M. c. 1. & l. 2. disc. c. 12. q. 2. Arnif.
in Crell. l. 3. p. com. c. 17. l. a. b. vel si omninò de his ali-
quid egit Arist. fortè in illis libris Logicis actum, qui perierunt.
Vt putat Dn. Finc. c. l. c. 8. §. 1. 3. Quæritur: Si omninò
Aristoteli de Syllogismo composito agendum fuisset, ubinam id
agenam? Crell. c. 1. post Syllogismum ad incommodum
ducentem & proprietates Syllogismorum l. 2. prior. c. 11. tra-
ctandum putat, quod sit imperfectio quædam Syllogismi. Hæc
ratio nil concludit. Nam imperfectio non tam proprietas,
quàm proprietatis labes & defectus est: sic demonstrationes à
posteriori aut causis remotis, non demonstrationum proprietates,
sed demonstrationes secundariæ, analogicæ, ignobiles vocantur.
Et talis species Syllogismi generalis imperfecta, ignobilis, defici-
ens, est Syllogismus compositus, qui ad finem 2. post. potius ab
Aristotele fuisset tractatus, si omninò tractandum putasset.
Conf. Cl. I. M. C. 9. d. 1. q. 1. Arnif. c. 1.

9. De hac Divisione porrò nota. 1. Rectius eam dici à for-
mâ esse, quam effecto, ut nonnulli volunt apud D. Finc. c. 1.
c. 3. §. 3. Nam simplex & compositum respondet hic divisi-
oni propositionis in simplicem & compositam. At hæc à formâ
erat. V. d. 8. t. 21. Con. Gurt. p. 408. Sy. Log. Et
sic à distinctâ formâ alius dicitur simplex, alius compositus, non
obstante

obstante eo, quod aliàs simplex contineatur in Composito. Nam illa simplicitas quasi in aliam argumentandi formam transit. 2. Rectè eam dici Categoricalam & hypotheticam ab Aristoteleis: Etsi aliàs strictè hypotheticum tantum sit in Syllogismo conditionali, ut urgent Ramei. Nam per Synecdochen appellatio speciei nobilissima tribuitur generi, quod aliàs non infrequens est. V. Zabar. l. 1. d. med. Dem. c. 10. Dn. Finc. c. 1. Vel omnis Syllogismus compositus tacite conditionis aliquid involvit. Ita in copulato, uni membro adjuncto alio negato, involvitur quasi tacita conditio. Et Non & Aristoteles est Philosophus & Christianus. Id est: Ex suppositione, Si Aristoteles est Philosophus, tum non est Christianus. Conf. Fons. l. 3. Log. c. 14. Schei. d. Syll: c. 10. n. 3. 3. Rectius simplex definitur à dispositione totà simplici, & compositus à dispositione totà composità, non solum à majore simplici aut composità. Nam ex majore composita potest esse Syllogismus virtute simplex, in figurâ & modo contentus, quod compositio nequit competere. Vi: Si est virtuosus est laudandus. Si est justus, est virtuosus. E. Si justus, est laudandus. Est in 1. fig. modo Barbara. V. Fons. l. 6. Log. c. 32. Schei. c. 1. n. 8. Dispositio medij termini, cum partibus questionis simplex, id est, semel in majori, semel in minori, posita, facit Syllogismum simplicem, non præcisè major simplex, quamvis & sæpè hoc sit.

10. Syllogismus compositus est, cujus Dispositio est composita, id est, ubi medius Terminus ponitur in Majore cum totà Conclusionem. Syllogismus compositus dicitur multifariam. 1. Latè omnis is, qui majorem vel strictè vel analogicè compositam habet. Strictè, ut si est virtuosus, est laudandus. V. r. 9. Hi & similes Syllogismi majorem habent compositam absolutè, sed non Syllogisticè compositam. Adeoq; Syllogismus verè compositus fieri inde nequit. Et pertinet huc utilis illa divisio, propositionis in Syllogismo & extra Syllogismum

num co
Mar. l
Syllogis
ni in m
quens M
virtuos
ita, ut p
in cæte
dens m
sed tern
terminu
est bonu
est Syll
totam
logismu
erudit
rim, ut
simplic
aut sing
idem: F
sunt sim
no vide
logicè
servus.
tis mod
sumpti
compa
l. 3. L
les Syll
tus mag
à Logico
11.

num considerata, à Philosopho proposita l. d. inter. V. Cor.
Mar. l. 1. anal; Log; c. 3. Nam in verè composità majore
Syllogismi compositi, non opus est Subsumptione Novi Termini
in minore, sed simpliciter repetitur Antecedens vel conse-
quens Majoris: Vt si homo est virtuosus, est laudandus. At est
virtuosus. E. Hic major est verè composita Syllogisticè; id est,
ita, ut possit facere Syllogismum compositum. At hoc non est
in cæteris compositis, qui latè ita dicuntur. Et in his antece-
dens majoris non obtinet locum totius propositionis in minore,
sed termini seu prædicati, Et pro subjecto ejus assumitur alius
terminus. Vt hic, si est justus, est virtuosus. Sic: Angelus aut
est bonus aut malus. Gabriel est Angelus. E. Hic major non
est Syllogisticè disjunctiva, quia antecedens majoris non facit
totam Minorem, sed prædicatum tantum ejus. Et pro in Syl-
logismus non est verè compositus, sed quodammodo simplex, ut
eruditissimè observat Cl. I. M. l. 2. disc. c. 12. q. 1. Inte-
rim, ut ita proponuntur isti Syllogismi, etiam non sunt strictè
simplices, Non enim sunt expressè Vniuersales, particulares
aut singulares, quod simplices esse debent. Vt c. 1. rectè notat
idem: Possunt tamen facile in illos resolvi: Et sic verè in formà
sunt simplices: Id est, virtute, ut t. 9. dictum. In modo exter-
no videntur Compositi, & sic latè compositi, dici possunt. Ana-
logicè, Vt, Qualis herus, talis seruus. Herus est bonus. E. &
seruus. Huc pertinet Valla cum suis hypotheticis, quos mul-
tis modis fieri dicit. l. 3. Dial. c. 10. Vocantur hi vulgò as-
sumptivi, quod assumant in minore novum membrum: &
comparativi, quod majorem habeant cõparatam. V. Scharf.
l. 3. Log. c. 12. Guik. p. 421. Syn. Log. Hi & simi-
les Syllogismi sunt simplices, & eorum formà concludunt. Se-
cus magis intellectum distrahunt quam instruunt, & sic leviter
à Logico curantur. V. d. 8. t. 22.

II. 2. Strictissimè, & hoc dupliciter. I. Illi, qui sunt
compositi

compositi ex partibus homogenis seu ejusdem generis, diversis
Syllogismis simplicibus. Sic Termini complexi dicuntur, qui
ex terminis duobus componuntur. Propositiones compositae,
quae ex duabus simplicibus. Sic Syllogismi compositi, qui ex du-
obus simplicibus combinantur, & sic compositum strictè dicitur
in Logicis. V. Cl. I. M. c. 1. Sic compositi dicuntur cryptici
quidam & impliciti, qui potestate duos involvunt. V. Scharf.
1. 3. Log. c. 1. Item sorites, & coacervationes argumen-
tationum. 2. Illi, qui habent majorem conditionatam, qui
specialiter interdum hypothetici dicuntur. V. Arnif. c. 1.
3. Strictè, qui habent Majorem Syllogisticè compositam, id
est, ut tota Dispositio Syllogistica inde fiat composita. Et sic hic
sumuntur.

12. Syllogismus compositus est triplex: Connexivus,
Disjunctivus & Copulativus. Connexivus est, qui
procedit ex majore Syllogisticè connexiva, id est, con-
ditionatâ. Dicitur etiam hypotheticus & conditionalis, con-
junctus, Graecis ἐξ ἀνάγκης. De hoc nota: 1. Si debet esse Il-
lativus, ut major necessario sit connexiva, non contingenter.
Vnde nil sequitur: Si Petrus hic fuit, forte peccavit. At fuit
hic. E. forte peccavit. Hæc illatio est vacillans, & per conseq-
nullius momenti apud Logicum. Con. d. 8. t. 22. Dn. Finc.
c. 1. §. 7. 2. Duo ejus sunt modi inferendi formales, vel as-
sumendo antecedens, ut concludas consequens, vel negando con-
sequens, ut tollas antecedens. Adeoq. ad analogiam 1. & 2.
figurae hic proceditur. Reliqui modi quos Crellius adducit c. 1.
sunt materiales, non formales. Nam veris præmissis positis
inferunt falsam Conclusionem. V. Cl. Arnif. c. 17. 1. 3. p.
eo. Scheib. c. 10. n. 5. 6. Dn. Finc. c. 1. §. 4. 3. Forma
ejus interdum occultatur crypsi quâdam, quæ eruenda est, ut
pateat. Sic, si Deus est justus, ut certè est, colendus est. Hic
minor occultatur istis verbis, ut certè est: quæ evoluta ita pro-
ponen-

ponetur
ducendo
modo de
confe
13.
logisti
Dicitur
Ex natura
citur co
Syllogis
modo sp
positam
disjunct
ctas, id e
cus Sylo
si dijun
homo.
dicatur
gitima
tis. Sec
in coest
Hoc ad p
ad ipsan
Idem in
illatio.
bilis. E
colenda
sumitur
subsum
nor erit
D. Fin
ferri:

ponetur: At Deus est justus. E. 4. Elenchus ejus optimè re-
ducendo ad Categeticum ostenditur. Ea reductio quod & quo-
modo detur, t. 16. dicetur. Vide interea Dn. Kesler. d.
conseq. c. 33.

13. Disjunctivus est, qui procedit ex Majore Syl-
logisticè Disjunctiva, id est. Vt tota conclusio sit in majore.
Dicitur etiam Syllogismus alternativus Ictis, Grecis: $\Delta\lambda\lambda\epsilon\lambda\upsilon\gamma\iota\sigma\mu\circ\varsigma$
 $\epsilon\iota\omega\nu\alpha\lambda\alpha\sigma\tau\omega\nu\alpha\lambda\omega\nu$. De hoc nota. 1. Syllogismus disjunctivus di-
citur compositus à compositione Syllogismi generali, quæ omni
Syllogismo composito communis est: Disjunctus à compositionis
modo speciali, qui disjungendo Majorem Syllogisticè faciat com-
positam. V. Dn. Finc. c. 9. th. 1. 2. Non sola major
disjuncta facit Syllogismum disjunctum, sed Syllogisticè disjun-
cta, id est, ut tota dispositio Syllogistica inde fiat disjuncta. Se-
cus Syllogismus aliquis magis ad simplicem accedit, etsi major
sit disjuncta. Vt: Homines aut sunt boni aut mali. Plato est
homo. E. aut bonus aut malus. Hic subjectum est unum, præ-
dicatum tantum multiplex, V. t. 9. 10. 3. Disjunctio le-
gitima procedat ex oppositis plenariè enumeratis, aut immedia-
tis. Secus manca erit oppositio. Vis enim particule disjunctivæ
in eo est, ut alterum membrum verum dicat, alterum falsum.
Hoc ad judicium veritatis in disjunctivâ pertinet, non precise
ad ipsam formam disjunctivam. V. Dn. Kesl. c. 1. c. 34.
Idem in Terminis Contradictorijs procedit, modo legitima fiat
illatio, Vt, Homo aut est risibilis aut non risibilis. At est risi-
bilis. E. non est non risibilis. Imagines sunt colenda aut non
colenda. At non sunt colenda. E. colenda. Minor falsò sub-
sumitur. Quæ quia negare debet consequens Majoris, ita est
subsumenda: At non sunt non colenda. E. colenda. Et sic mi-
nor erit in materiâ falsa. Et sic & Conclusio. Con. Kesl. c. 1.
D. Fin. c. 9. t. 2. 3. 4. Disjunctus potest ad connexum re-
ferri: Dispositio tamen in disjunctivo aliter procedit, quam

connexivo, & sic peculiarem speciem Syllogismus disjunctivus facit. V. Dn. Fin. c. 1. q. 3.

14. Copulativus est, qui majorem habet Syllogisticè copulativam negantem. Vt, Non & Aristoteles est gentilis & Christianus. At est gentilis. E. non Christianus. De hoc aliqua quaruntur: 1. An peculiarem speciem Syllogismi compositi faciat? Negant Dn. Scheib, d. Syll. c. 10. n. 18. 32. Goclen. p. 4. prob. q. 55. Keckerm. l. 3. f. 1. c. 13. Zanak. l. 3. f. 1. c. 12. def. Keck. Alst. l. 7. Lo. har. c. 7. Rhen. p. 367. Log: Dn. Finc. c. 1. c. 8. t. 2. dari eum quidem concedit, sed non re diversum à connexo vel disjuncto, sed ratione tantum. Dn. Kesh. c. 1. c. 32. peculiarem eum consequentiam habere dicit. Et ita peculiari-ter eum agnoscunt Cl. I. M. Fonseca, Regius, Gutk. Scharfius aliq; Et ex mistis Timpl. l. 4. Log. c. 5. q. 10. Rectè hoc. 1. Disjunctum habet aliam formam à copulato. Nam in illo & ab uno affirmato ad negata reliqua, & negato uno ad affirmata reliqua proceditur. At in copulato à negato uno non proceditur ad affirmandum aliud. Sic, N. V. C. Non & homo leo est & asinus. At non est asinus. E. est leo. Et ratio diversitatis est manifestissima: In disjuncto oportet alterum membrum inesse, unde negato uno rectè infertur alterum: In copulato satis est, si negetur, duo aliqua simul esse, etiamsi absolute Neutrum insit. Vnde à negato uno non rectè statim infertur alterum. E. ha. formæ inferendi multum sunt diversa. 2. Sæpè disjunctio est falsa, copulatio vera. Sic falsum: Homo aut est leo aut equus. Est enim neutrum. Verum: Non & homo simul est leo & equus. Id est: Ista duo simul homini inesse non possunt. Dices: 1. Et ex Majore copulata affirmante aliquid sequitur. Vt: Et prodesse volunt & delectare Poeta. Virgilius est Poeta. E. & prodesse vult & delectare. R. Major non est Syllogisticè composita, Non enim tota conclusio in eâ. Et
per

per id S
Copulat
R. Si ob
peculiar
Dn. F
culiarer
ad Cate
di. At
tè tra
15.
Canone
firmans
Libau
tibus id
catur.
Vbi om
mini ta
sitionis
culo T
onalis.
Timpl
Vt: No
aut nox
p. 558
has pro
absolut
Major
esse. Vt
inclinet
esse in
usu esse
16.

per id Syllogismus magis est simplex quam compositus. Dic: 2.
Copulatus bene comprehenditur sub connexo, ad quem refertur.
R. Si ob id non ut distincta species tradendus, Nec disjunctus erit
peculiaris species, nam potest referri ad connexum. Vt concedit
Dn. Finc. c. 9. q. 3. At disjunctum omnes Philosophi ut pe-
culiarem speciem enarrant. Et omnes compositi possunt referri
ad Categoricalos, ut t. 16. dicitur. E. in totum non erunt traden-
di. At traduntur ab authoribus citatis. E. & copulatus distin-
cte tradendus.

15. 2. An majorem negantem admittat? Quidam
Canonem habent, In Syllogismo composito Major semper sit af-
firmans. Dn. Scheibl. c. l. n. 17, & Dn. Finc. c. l. §. 1.
Libau. Dial. Phi. Ram. l. 2. p. 568. Rhodinus de par-
tibus id exposuit. Sed rectius de vinculo seu copulatione expli-
catur. Verum id axioma in Copulativo non valet. V. t. 13.
Vbi omnino majoris copulatio est negans. Nec video, quod Ter-
mini tantum hic sint negati, non ipsa copula. Nam tota propo-
sitionis connexio, seu membrorum conjunctio negatur isto vin-
culo Non, cum dicitur, Non & homo est rationalis & irra-
tionalis. Et consequenter tota propositionis forma est negata.
Timpl. c. l. q. 10. & connexos & disjunctos negari posse ait.
Vt: Non si homo est, lapis est. At est homo. E. Non aut dies est
aut nox. At dies est. E. nox non est. Eadem apud Cl. Finc.
p. 558. habet Dn. Vrsinus. Qui reductivè & equipollenter
has propositiones esse affirmantes responderet. Sed si ita sit: E.
absolute poterunt esse negantes. Et sic necessarium requisitum
Majoris in Syllogismo composito non semper erit, affirmatam
esse. Vt. c. l. agnoscit Dn. Finck: etsi p. 582. ad contrarium
inclinat. Fonseca connexas & disjunctas negantes ferè non
esse in usu ait. l. 6. Log. c. 34. At Philosophis quandoq; in
usu esse possunt.

16. De compositis Syllogismis hætenus; De ijs duo adhuc
observan-

observanda. 1. Syllogismi ex discretis nulli sunt, quia discretorum levisima est dissensio, ut & possint consentire. Sic: Et si Ulysses est facundus, tamen non est formosus. At est facundus. E. Et sic discreta ut discursui inepta sunt rejecta d. 8. t. 22. Et rectè. Quod conclusio in discretis actu foret in majore, non obstaret Syllogismo discreto, ut vult Sche. c. 1. n. 28. Nam hoc in Syllogismo verè compositis omninò requiritur, V. t. 10. Et requirit Dn. Sch. ipse. c. 1. n. 15. 2. Omnes Syllogismi compositi ad Categoricalos reduci possunt, vel retentà formà eadem majoris, vel paulisper inflexà. Retentà: Vt, Si homo est animal, sentit. At est. E. Reducitur ita: Quodcunq; est animal, sentit. Homo est animal. E. Inflexà: Vt: Si virtus est appetenda, malum est fugiendum. At prius est. E. Hic major non simpliciter ita vertenda, Quod non est virtus appetenda, illud est fugiendum: Nam homo, planta, aurum, non sunt virtus appetenda; nec tamen fugienda: Sed vel Enthymemate procedatur: Vt, Virtus est appetenda. E. malum fugiendum. Vel Nervus concludendi & oppositorum ratio hic involuta attendantur, & sic inferatur: Cujus oppositum est appetendum, illud est fugiendum. Malum est oppositum virtutis: E. Hoc acutissimè monet Cl. Keslerus d. cons. c. 33. & benè ita reducit Timpler. 1. 4. Log. c. 5. q. 5. Et ita facilè in cæteris procedes, quæ hic movere solent Ramei, ut oppugnent Aristotelicos, reductionem omnium compositorum Syllogismorum ad Categoricalos urgentes. V. præter Dn. Kesl. Cl. J. M. l. 2. disc. c. 12. q. 3. & Timpl. c. 1. Nec exemplum Dn. Finc. c. 1. p. 554. & 567. & Libauij p. 571. c. 1. magnoperè stringit. Si Christus resurrexit, & nos resurgemus. At prius. Reduces sic. Quorum caput resurrexit, illi resurgent. Nostrum caput resurrexit. E. Nec disjuncta, quæ proponit p. 615. procedunt, Vt ipse agnoscit. Nec Fabri arg: in l. 1. pr. c. 23. q. 1. stringit.

17. Hactenus divisio Syllogismi à forma. Sequuntur
quæ

quæ à m
est vel a
affirmat
seu à pr
vel nega
inter eas
ialis. Si
erit 2.
per exce
In simpl
tenditur
positis Sy
quid affi
& quodi
ibi negar
Syll. comp
cl. c. 3
finitis, v
minente
111. Ve
positionib
competit
irasci.
modalis,
d. 12. ag
notiones
cujus conc
sio ex form
cata. A
smus. Ita
vinojus t
ciebus Syl
30. Bar

qua à materia, id est, propositionibus. Ex hac I. Syllogismus est vel affirmans, vel negans. Affirmans, cujus conclusio affirmatur. Negans, cujus negatur. Adverte. I. Perinde esse seu à premisis seu Conclusionem dicatur Syllogismus affirmans vel negans. Nam conclusio à premisis pendet, & debiliorem inter eas sequitur. Unde si altera earum negans, & Conclusio talis. Si omnes premissæ sint affirmantes, & Conclusio talis erit. 2. Hanc Divisionem & simplicis Syllogismi esse primò & per excellentiam, & compositi secundò & per dependentiam. In simplici & affirmatio copula & extremorum multum attenditur: In composito tantum copulae. Ramei negant, in compositis Syll. affirm. aut negat: attendi. At Conclusio omninò aliquid affirmat aut negat, & sine hoc Syll. dari impossibile est: & quod in simplici dicitur affirmari, hoc in comp. poni, quod ibi negari, hoc hic tolli dicitur. Et aliàs Ramista Majorem Syll. compos. semper affirmatam esse jubent. Conf. Dn. Finc. c. 1. c. 3. q. 1. II. Vel finitus, qui constat propositionibus finitis, vel infinitis, qui infinitis, qui vel formaliter, vel eminenter est infinitus. V. Gutk. p. 429. syn. Log. III. Vel rectus, qui rectis, vel obliquus, qui obliquis propositionibus informatur. Vt: Homini competit irasci. Homini competit misereri. E. cuidam, cui competit misereri, competit irasci. IV. Vel purus, qui constat propositionibus puris: Vel modalis, qui modalibus. De hoc ob peculiarem difficultatem d. 12. agitur. V. Vel notionalis, cujus propositiones tractant notiones secundas, vel reales, cujus primas. VI. Vel verus, cujus conclusio est formaliter vera. Vel falsus, cujus Conclusio ex formæ vitio est falsa. Hac divisio est æquivoca in æquivocata. Nam Syll. formaliter vitiosus æquivocè est Syllogismus. Ita ergò & divisio hæc omitti posset. Syll. materialiter vitiosus tractabitur in Elenchis Sophisticis. d. 15. De his speciebus Syll. plura apud Gutk. c. 1. Fonsc. l. 6. Lo. c. 29. 30, Barthol. l. 3, p. com. c. 1.

18. VII. *Syllogismus est vel universalis, vel particularis, vel singularis. Universalis, cujus conclusio universaliter infertur, particularis, cujus particulariter: De singulari t. 19. Hac de re variant Ramei & Aristotelici. Ramista à præmissis quantitatem Syllogismi denominant. Ramus l. 2. Log. c. 10. Piscat. in h. l. Sluter. in anat. Quos sequuntur Dn. Finc. c. 3. t. 6. Dn. Scheib. c. 4. d. Syll. n. 5. Aristotelici à Conclusionem denominant. Goclenius p. 4. prob. q. 20. perinde ducit, unde fiat. Rectius Aristotelei. Nam quantitas & qualitas Syllogismi pendet à virtute inferendi, à quâ valor Syllogismi dependet & aestimari debet. At ille valor etsi non efficiatur à Conclusionem, maximè tamen ostenditur & infertur in eâ. Et sic ab eâ, ut infallibili iudicio denominatio istius valoris sumitur. Ut rectè Cl. I. M. c. l. c. 10. q. 4. Et interdum una præmissa est universalis, altera particularis. A quâ tum nominaretur Syllogismus? Dices: A particulari. R. Cur non à potiori, universali fieret denominatio? Sic Syllogismus in Darapti & Felapton dicendi Universalis? Rectius ergò à modo inferendi sumitur, qui in Conclusionem perficitur & ostenditur. Et sic rectè vulgatum illud: In fine videtur cujus Toni. V. Goclen. c. l. Dices: 1. Soboles nominatur à parentibus non contrà. At conclusio est velut soboles præmissarum. R. Est argumentum à simili, quod in Logicis imbecille. Et hoc tantum sequitur. E. præmissæ non debent denominari à Conclusionem, sed hæc ab illis. Non, E. Syllogismus non nominandus à Conclusionem. Et si omninò à præmissis nominandus, non à qualitate earum, sed virtute inferendi, quæ in Conclusionem tandem apparet, nominaretur. 2. Dices: Syllogismus singularis habet conclusionem particularem. Et sic dicendus ille particularis, non proprius. R. Singularis est Syllogismus secundarius, nec magnoperè curatur à Logico. V. t. 19. & sic nec de ejus appellatione multum curandum. Nominatur*

natur à
 tendenda
 clusio est
 tales Syllogi
 muniter
 Encycl
 19.
 detur r
 teticos ia
 D. Finc
 gant. V
 quod aliq
 sic rectè r
 cietur qu
 care poss
 u Arist
 aliqua,
 ud, quod
 ribus eti
 plo, expo
 a. Shei
 dum etia
 cil. Et s
 gularibu
 singulis fi
 20. 2.
 versa ab
 compr. h
 re etiam
 tum, vag
 dam hon
 tractum

natur à virtute inferendi singulari, quæ hic, ut principale at-
tendenda, & denominationem dat. Et in 1. & 2. figurâ Con-
clusio est singularis. Et sic ab eâ talis dicitur. Et si alij negant,
tales Syllogismos singulares esse. Scheibl. c. l. n. 15. Com-
muniter tamen pro propriis adducuntur. V. Alsted. l. 24.
Encycl. p. 2. c. 12. 13.

19. De singulari quædam moventur in Logicis. 1. An
detur ratio arguendi singularis? Quidam ajunt Peripa-
teticos id negare. Sed non negant. Vt ex Zabarellâ ostendit
D. Finc. c. l. q. 4. Tamen magnoperè curari à Logicâ ne-
gant. V. eundem q. 5. Syllogismus singularis dicitur, vel
quod aliquod singulare debeat probare per ratiocinationem, &
sic rectè rejicitur ab Aristotele: Nam hoc melius sensu effi-
cietur quàm rationibus. Et dimittere sensus, ubi illi satis judi-
care possunt, & querere rationes, imbecillitatem mentis esse a-
it Aristoteles 8. Phys. t. 22. Vel quod de singulari probeat
aliquid, quod rationi subiaceat, vel particulare quid, vel ali-
ud, quod sensu dijudicari nequeat. Ex his rationem in singula-
ribus etiam versari concedit Aristoteles Inductione, exem-
plo, expositione. V. Arnif. in Crel. p. c. l. 3. c. 10. l.
2. Shei. n. 24. Dn. Finc. q. 5. Nam sensus falluntur inter-
dum etiam circa singularia, & sic eos corrigit ratio. Arnif.
c. l. Et Syllogismi nomē, definitio, principia, certo modo in sin-
gularibus locum habent. Huc pertinent Syllogismi proprii, qui
singulis figuris subjungi solent. V. Alst. c. l.

20. 2. An satis contradistinguat singulari, ut di-
versa ab eo species? Negat Piscator, c. l. & sub particulari
comprehendit, & sic membra non esse dissentanea, nam singula-
re etiam esse particulare. Falso. Particulare enim est indefini-
tum, vagum, latum, & ad plura se diffundere potest, Vt, Qui-
dam homo est doctus: singulare est definitum, signatum, con-
tractum ad unum, & plura sub se non continet. Vt, Petrus est
doctus.

doctus. Etsi Jurisconsultis & Philologis fortè singulare interdum
idem ac particulare, non tamen Philosophis. V. Arnif. c. 1.
3. Quomodo definiendus? Interdum Syllogismus singu-
laris habet Conclusionem singularem, ut in 1. & 2. figura & sic
rectè definietur, ad formam Cæterorum, cujus conclusio sin-
gulariter inferat: Interdum particularem ex singularibus præ-
missis, ut in Tertiâ. Sic ex præmissis definietur Syllagismus sin-
gularis. Vtrumq; involvendo generaliter dici potest, singu-
laris is, qui ex singulari modo inferendi procedat.
Sive id fiat cum Conclusionem singularem, sive particularem.

21. Hactenus divisiones Syllogismi à materiâ. Ex mo-
do inferendi Syllogismus est vel manifestus & perfectus,
vel Crypticus & imperfectus. Alij vocant anomalum.
Dusa l. 4. Log. c. 11. Perfectus, qui apertâ formâ & consequentiâ
procedit. Crypticus qui Crypticâ & imperfectâ. Perfectus
dicitur vel strictè, sic solus primæ figuræ Syllogismus est perfe-
ctus: Vel latè, sic quilibet Syllogismus legitimâ formâ & aper-
tâ procedens. Sive sit simplex, sive compositus. Imperfe-
ctus vel est deficiens vel redundans, (Dusa c. l. anomalos
respectu partium vocat) vel implicitus. Quæri hic solet, an
Syllogismi, an argumentationes dicendæ sint istæ ratiocinatio-
nes? Prius Ramei, Posterius Aristotelei asserunt. Res facile
componitur. Syllogismum strictè dicendo (V. d. 10. t. 7.) non
sunt hæ ratiocinationes Syllogismi, sed qualescunq; argumen-
tationes: quædam Rhetoricæ magis quam Logicæ: Latè sumendo
Syllogismi imperfecti dici possunt, id est, argumentationes, quæ
in Syllogismos converti possint, si debitè resolvantur. Quidam
Syllogismorum imperfectorum Syllogismi quidem sunt, sed in-
voluti, impliciti, inversi, & sic Syllogismi imperfecti
dicuntur.

22. Syllogismus deficiens est, ubi aliquid deest.
Estq; Enthymema, Inductio & Exemplum. Enthymema
est syl-

est Syllo-
Enthymema
Interdum
sionis. V.
sentiens
prædicati
deest, Ebb
nº univ
terdum
Omnis ho
vaticum
Vtraq; su
locum ha
xit, quia
c. l. n. 23
se dicit.
extender
argumen
aperit d
mentati
clen, c.
ud defie
vicinis n
habet va
dum.
23
dat. Est
syllogis
rimum p
vata col
negata fi
eum nov

est Syllogismus imperfectus, ubi aliqua præmissa deest.
Enthymematis vox variè sumitur. V. Schei. c. 13. n. 5.
Interdum deest major, cum in præmissa est subjectum Conclu-
sionis. Vt, homo sentit. E. homo est animal. Major est, Omne
sentiens est animal. Interdum minor, cum præmissa habet
prædicatū. Vt, O. peccatū fugiendū. E. & ebrietas fugiēda. Minor
deest, Ebrietas est peccatū. Inductio est Universalis ex mi-
n^o universalibus deficiēs collectio. Minus universalia in-
terdum sunt singularia. Vt, Petrus, Paulus, Joannes moritur. E.
Omnis homo moritur. Interdum particularia, Vt, Vinum Mal-
vaticum, Hispanicum, Gallicum &c. calefacit. E. Omne vinū.
Vtrāq; sub minus universalibus esse possunt, & in inductione
locum habere. Aristoteles singularium esse inductionem di-
xit, quia ut plurimum ex illis constat Inductio. Conf. Schei.
c. l. n. 23. 28. Zabarella etiam ex uno inductionem fieri pos-
se dicit. Sed illud unum sumendum ut totum, quod ad plura se
extendere possit. V. Gocle. p. 4 pro. q. 49. Ramei negāt esse
argumentationem, sed tantum argumenti nomen. Falso: Nam
apertè discursus in eā implicatur, & facile in integram argu-
mentationem perficitur. V. Cl. I. M. c. l. c. 12. q. 4. Go-
clem, c. l. q. 50. Exemplum est à simili singulari ad ali-
ud deficiens collectio. Vt: Bellum Germanis & Gallis cum
vicinis non profuit sub Carolo V. E: nec hodiè proderit. &c. P^{rus}
habet valoris ad persuadendum, quàm necessitatis ad proban-
dum.

23 Syllogismus redundans est, ubi aliquid redun-
dat. Estq; Sorites, dilemma, Syllogismus duplex, Pro-
syllogismus, Abductio, Transumptio. Sorites est plu-
rimum præmissarum congruarum ad unam conclusionem acer-
vata collectio. Præmissæ sint vel affirmatæ necessariae, vel ne-
negatæ firmiter connexæ. V. Dn. Fin. c. 12. l. 3. Veteres
eum $\eta\tau\upsilon\chi\acute{\alpha}\lambda\omicron\eta\alpha$ dixerunt, quasi quiescentem, quod ad singulas

foritis interrogationes assensum sustineret, quiesceret, Ut memorat Rutgers. l. 4. V. L. c. 11. Icti cavillationem vocant. Reg. Jur. 65. Elegans ejus exemplum vide apud Dn. Gerhar. med. 3. Crell. l. 3. c. 23. in totum rejicit. Sed potest tolerari inter qualescunq; argumentationes. V. Dn. Schei. c. l. n. 75. Dilemma est connexiva & disjunctiva ab utraq; parte probata procedens collectio. Exempla ejus vide Mate. 22. v. 18. 19. c. 21. v. 25. Syllogismus duplex est, qui potestate duos involvit. Vi, Majestas regia est absolute potestatis. Sempronius sedet ad Majestatem Regiam. E. Sempronius est absolute potestatis. V. Dn. Gutk. p. 433. Syn. Log. Aer est supra terram. Petrus est in aere. E. V. Scharf. l. 3. c. 1. Dextera Dei est ubiq;. Christus sedet ad dexteram Dei. E. V. Schei c. l. n. 78. Inferna absunt à Caelo, Anima divitis est in infernis. E. V. Goelen. p. 4. prob. q. 65. Dn. Finc. p. 230. d. syl. Prosyllogismus est argumentatio cum principali Syllogismi probatione conjuncta. V. Libau. p. 583. 584. Log. Phi. Ram. Abductio est argumentatio cum principali Syllogismo minoris dubia probationem conjunctam habens. Transumptio est argumentatio cum directa Conclusionem aliam ex hypothese illata conjungens. Vi si probetur, Corpus posse in multis locis potètia divinà esse, etià ex hypothese probatū sumitur, posse esse in omnibus. Si probetur Judam Iscariotè verè manducasse corpus domini in cœnâ, etià probatum assumitur, Ceteros impios manducare. Hic duplex argumentatio involvitur. Una directè de uno: Altera de consequenti, qua alterum Syllogismum continet. De his speciebus V. Dn. Schei. c. l. n. 50. 51.

24. Syllogismus implicitus est, Cujus forma est implicita, nec facillè patet, qualiter procedat. (Dusa c. l. anomalum ratione ordinis vocat.) Tales sunt Analogici, Arithmeti-

metici
mus est
Vi se h
pater
Syllogis
cedend
Arith
ad aliu
decem
princip
unū ad
postum
sic dece
compar
rentur.
tatio ex
Nullus
hoc vel
falsa.
est argu
ne, inv
mal. T
Transpo
Termin
Infantes
catum n
Et illati
mus hor
sam c. l.
25.
qua Vi b

metici : **Oppositi & inversi**, **Analogicus** est **Syllogismus** est analogiâ procedens : dicitur etiam **Analogismus**. *Vt* : *Vt se habet pater addomum, sic magistratus ad Rempub. Sed pater est primus in domo. E. & Magistratus in Republicâ. Hic Syllogismus redigendus est in simplicem, ut aperte ejus forma procedendi pateat. V. t. 10. Conf. Scharf. l. 3. Log. c. 12.* **Arithmeticus** est consecutio quadam è principio extrinseco ad aliud. *Vt* : *Vna libra a cera valet uno grosso. Hic sunt decem libra. E. Valent decem grossis. Procedit collectio ex principio extrinseco, aliunde intellecto, quod, quomodo se habet unū ad unum, taliter decē ad decē. Quod principium loco majoris positum faciet ratiocinationem : Vt se unum ad unum habet, sic decem ad decem. Vna libra cera se habet ut pro uno grosso comparetur. E. decem libra se habebunt ut pro decem comparentur. V. Gochen. c. l. q. 66.* **Oppositus** est argumentatio ex præmissis oppositis illata. *Vt* : *Omnis homo est animal. Nullus homo est animal. E. nullus homo est omnis homo. In hoc vel utraq; præmissa vel alterutra est falsa : Et Sic illatio est falsa. Conf. Dn; Finc. d. syll. p. 218. 342.* **Inversus** est argumentatio vel ex præmissis, vel Terminis, vel Conclusionem, inversis procedens. **Præmissis**, *Vt*, *Omnis homo est animal. Nullum animal est planta. E. & null. homo est planta. Transponatur minor in locum Majoris, ut erit directa illatio. Terminis : *Vt*, *O. illi sunt homines, qui utuntur ratione. Infantes non utuntur ratione. E. non sunt homines. Prædicatum majoris ponatur pro subjecto, & vicissim, Et erit directa illatio, Minore negativâ in 1. figurâ. Conclusionem, ut, Omnis homo est mendax. E. & Papa. Nam est homo. V. Dussam c. l. Dn. Schei. c. l. n. 114.**

25. **Fuerunt Divisiones Syllog:** **Affectiones** sunt, quæ *Vt* **habitudines** quadam post definitionem & divisionem ei

conveniunt. De voce affectionis Vid. d. 10. t. 5. Affe-
ctiones Syllogismi sunt, vel vera vel equivoca. Veræ sunt
reales quadam competentia, quæ ipsum afficiunt. Suntq; re-
ductio, expositio, Consequentia, Europa & potesta-
tes. Reductio & expositio d. 10. t. 34. tradita sunt.
Considerantur vel ut Syllogismi formam declarando & evi-
dentiorē reddendo perficiunt: Et sic inter principia Syllo-
gismi perfectiva c. l. recte sunt numerata: Vel ut Syllogismo
jam constituto qualitercunq; superveniunt. Sic hic inter af-
fectiones tradi possunt. Consequentia sumitur vel concre-
tè, sic est ipsa forma Syllogismi, V. d. 10. t. 20. Vel ab-
tractè, sic est affectio quadam immediatè formam Syllogisti-
cam consequens. Estq; vel formalis vel materialis, vel con-
juncta. Formalis est, quæ sequitur non ob terminos, sed di-
positionem eorum. Vt, Omnis homo est animal. Leo est ho-
mo. E. Leo est animal. Hic minoris Termini combinati sunt
falsi: Sequitur tamen verum in Conclusionē ob dispositionem
Terminorum. Materialis est, quæ sequitur ob terminos si-
bi attributos, non dispositionem. Vt Omnis homo est animal.
Omne rationale est animal. E. Omne rationale est homo.
Hic in simili materiâ ob attributionem Terminorum eadem
formâ valet: sed non in dissimili sub eadem formâ. Vt: O-
mnis homo est animal. Omnis leo est animal. E. leo est ho-
mo. Hic non valet consequentia, quia non est similis materia,
ut in prioribus. Conjuncta est, quæ & formaliter & mate-
rialiter procedit id est, & per talem dispositionem & per com-
petentes Terminos. Vt: Omnis homo est animal. Petrus est
homo. E. Petrus est animal. Materialis consequentia est
bona specialiter, id est, in simili materiâ: procedit enim ex
habitudine terminorum, quæ causa est Conclusionis: non gene-
raliter, non enim procedit in omni materiâ, prout formalis
con-

consequen-
plane for-
mo. E. G.
ris & m.
d, Syll.
26.
venienc
tur mate
bet: H
male, id
quavis m
nis, & fa
extremor
tremorur
meris ne
las, quom
extremor
sparatis e
c. 27. 2
Reg. l.
versibus
re, Ged
Quorum
l. 1. An
28.
tes mod
uno colle
premissa
tilibus m
alterâ pr
conclusio
destruen

consequentia procedit. *Quaedam consequentia materialis est
planè fortuita. Vt, Quidam homo est dives. Croesus est ho-
mo. E. Croesus est dives. Fortuita hic est consequentia Majoris
& minoris. Conf. Dn, Kesler. d. conf. c. 23. Schei-
d, Syll. c. 1. n. 30.*

26. *Euporia est affectio Syllogismi, modum in-
veniendi Medij Termini ostendens. Non hic ostendi-
tur materiale, id est, quavis materia, ex quâ medium educi de-
bet: Hoc est disciplinarum omnium in particulari: Sed for-
male, id est, modus & forma educendi medium Terminum in
quavis materiâ. Hoc medium vel consentit extremis quæstio-
nis, & faciet Syllogismum affirmativum: vel dissentit alteri
extremorum, & faciet Syllogismum negativum. Viriq; ex-
tremorum dissentire non debet, faceret enim Syllogismum ex
meris negantibus, Cujus forma est vitiosa. Speciales regu-
las, quomodo in Syllogismis puris formandis ex predicamentis
extremorum, antecedentibus, consequentibus, extraneis & di-
sparatis eruendum sit medium, habet Aristoteles 1. prior.
c. 27. 28. & ex eo Cl. I. M. l. 4. Log. c. 27. 28. Dn.
Reg. l. 3. q. 8. & recentiores vocabulis technicis, duobus
versibus comprehenderunt: Fecana, Cageti, Dafenes, Haba-
re, Gedaco, Gebali stant, sed non stant, Febas, Hebas & Hecas.
Quorum explicationem Vid. apud Dn. Reg. c. 1. Fabr:
l. 1. An. c. 28.*

28. *Potestates Syllogis: sunt affectiones, ostenden-
tes modum variè ex uno argumentandi. Vt: plurium ex
uno collectio. Verum ex falsis deductio. Circularis alterutrius
premissæ per Conclusionem probatio. Hac in Terminis conver-
tibilibus maximè procedit. Obversiva ex oppositâ conclusione, cū
alterâ premissâ, alterius destructio. Ad impossibile ex negatâ
conclusionem deductio. Ex oppositis ad conclusionem semet ipsam
destruentem Ratiocinatio. V. Scharf. l. 3. c. 9. Veteres huic
eas in-*

*eas incluserunt: Plu, Ver, ex falsis. Cir. Conver. Impos:
& oppos. V. Dn. Finc. c. 2. p. 247.*

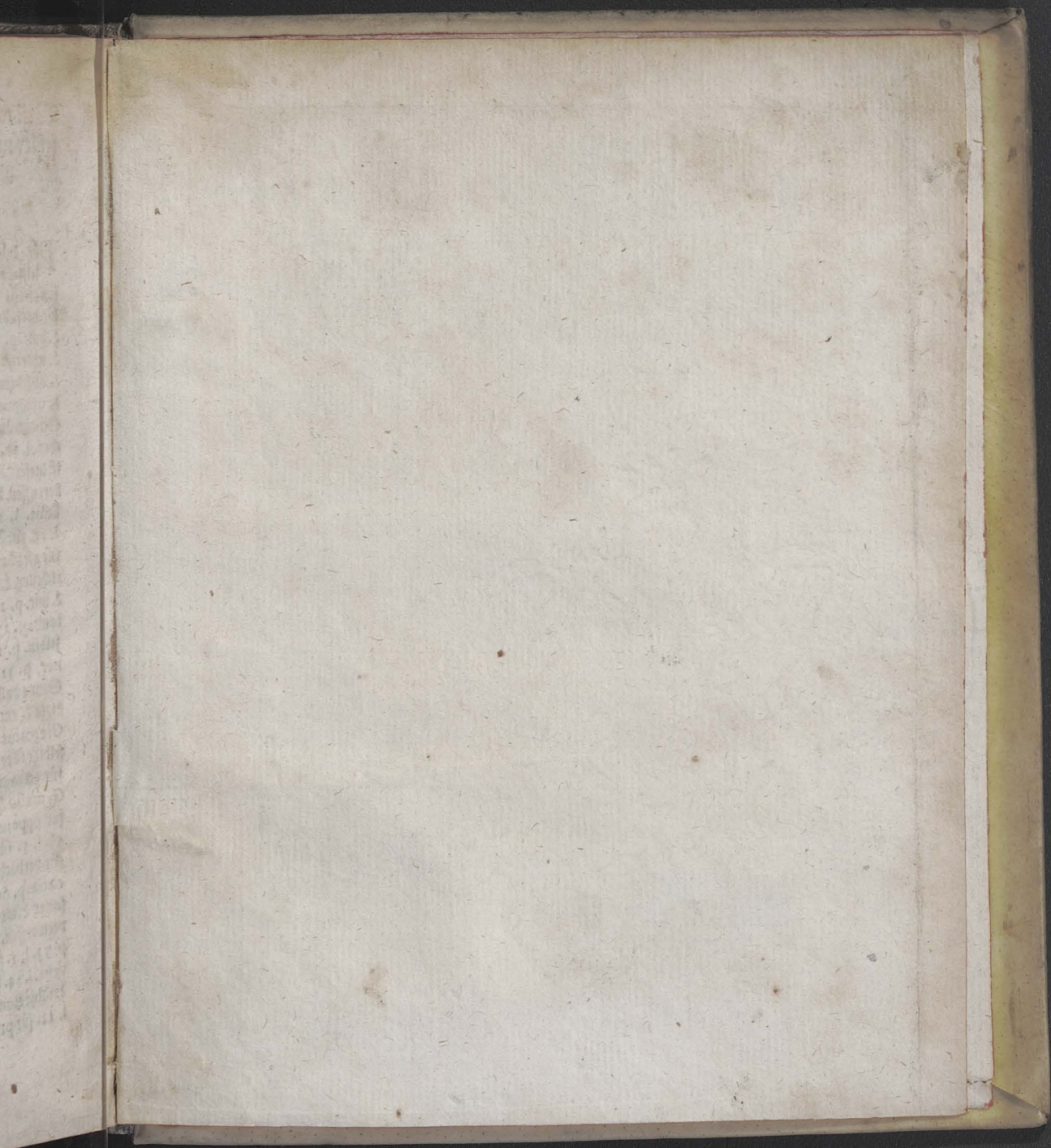
*28. Fuerunt veræ affectiones. Aequivocæ sunt, quæ
non tam affectiones, quàm affectionum defectiones sunt. Vo-
cantur aliàs priuativæ affectiones, & vulgo Imbecillitates
formæ Sylogisticæ. Ut: quesiti petitiio. Ex falsâ hypothesi
conclusio. Ex falso medio collectio. Incanta ex concessis præmis-
sis adversarij constrictio. Ad Contradictoria statuenda addu-
ctio. Ex falsâ opinione deficiens deceptio. V. Scharf. c. 1:
Dn: Finc: c. 1. p. 258. His posset addi Cryptis seu occulta-
tio formæ Sylogisticæ, quando ea occultatur. involvitur: &c.
De eâ Cl. 1. M. 1. 2. dis. Ram. c. 9. Et facit illa Sylogis-
mos redundantes, deficientes, implicitos, qui inter imperfectas
argumentandi species traditi sunt. th. 23. 25. seq.*

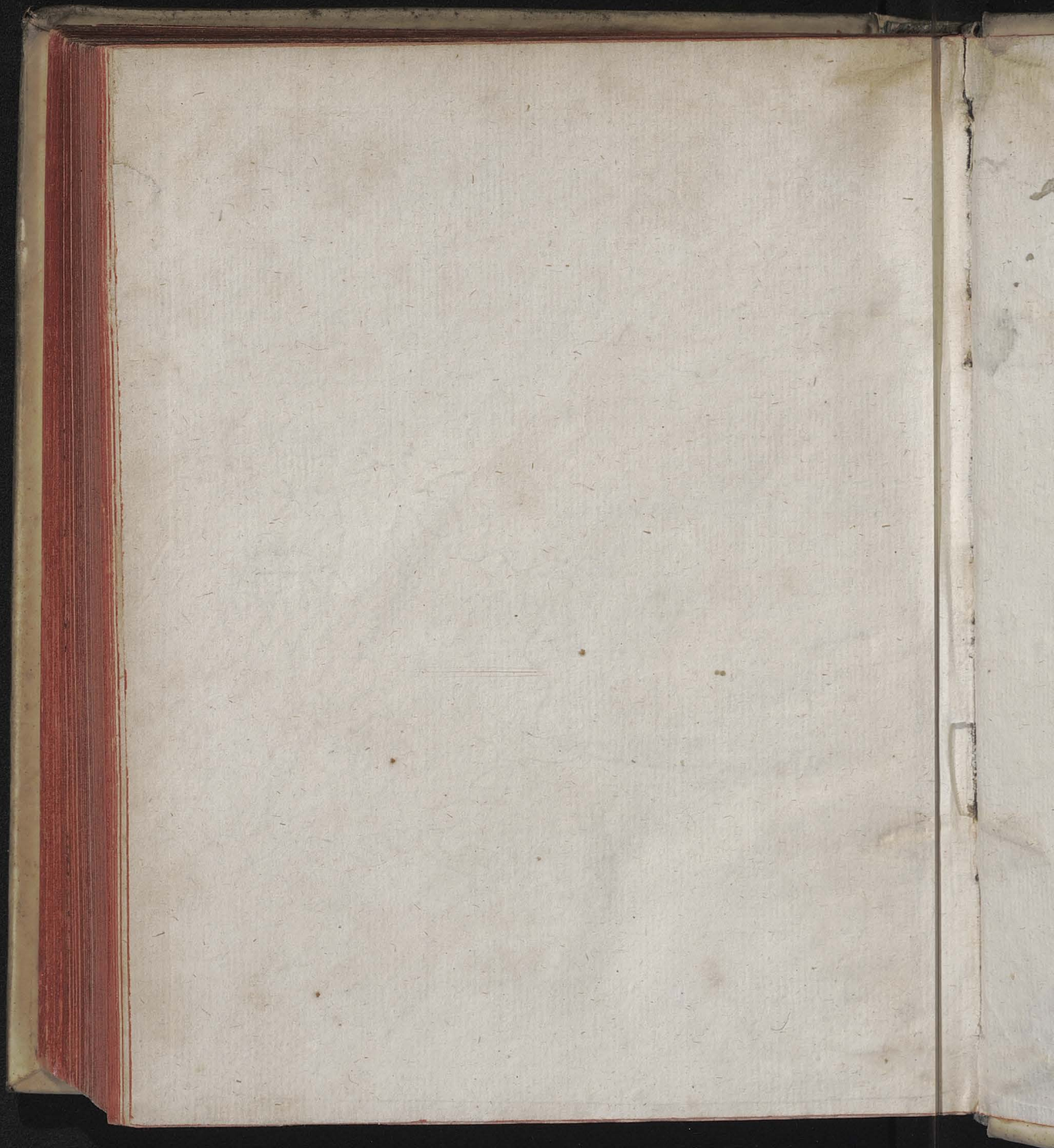
Auctaria.

Syllogismus ex oppositis procedens qui procedit
Ut: O, homo est doctus. Nullus homo est doctus. E.
nullus homo est omnis homo. An hic saltem duo Ter-
mini, & non tres, ut in syll. esse debent? An duo qui-
dem materialiter, tres verò formaliter? Nam subjectū
Maj. & Minoris stat pro duob. terminis diversis, &
medius pro tertio. An medium ingreditur Conclu-
sionem? At in Syll. opposito id est medium, quod
Conclusionē non ingreditur. An præmissæ sibi sub-
iunctæ sunt impossibiles, Vt unâ verâ, altera sit
falsa, & contrâ? Vnde labefactetur conseq: Syllogi-
stica.

Propositionem verè compositam, non esse compo-
sitam absurdum non est.

FINIS.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0019288

